INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Žalany**

Číslo projektu: **CZ. 1.07/1.4.00/21.3210**

Téma sady: **Český jazyk a literatura pro šestý a sedmý ročník**

Název DUM: **VY_32_INOVACE_4C_12_Větné_členy_shrnutí**

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Název vzdělávacího materiálu: **Větné členy - shrnutí**

Autor: **Mgr. Barbora Schneiderová**

Datum vytvoření: **31.5.2013**

Anotace: **DUM slouží ke komplexnímu zopakování učiva o větných členech. Žák by si měl upevnit znalosti a naučit se využívat je v praxi.**

Očekávaný výstup: **žák dokáže ve větě určit dvě třetiny větných členů.**

Věková skupina, ročník: **ZŠ, 6. ročník**

Metodické pokyny: **Žáci si zopakují jednotlivé větné členy, vytváří věty podle vzorce, určují větné členy ve větě.**

Pomůcky: **žádné**

Časový harmonogram: **20 minut**

Větné členy - shrnutí

Mgr. Barbora Schneiderová

Podmět

- Základní větný člen.
- Zkratka - PO
- Ptáme se na něj kdo, co?
- Nemusí být ve větě vyjádřen (podmět nevyjádřený).
- Pokud věta podmět vůbec nemá a neznáme jej ani z kontextu, jedná se o větu jednočlennou.

MOJE MAMINKA PRACUJE V NEMOCNICI.

JABLKA A HRUŠKY JIŽ POMALU DOZRÁVAJÍ.

VRCHOLKY HOR MI PŘIPOMNĚLY VELEHORY.

KOUPILI JSME JANĚ NÁDHERNOU KYTICI RŮŽÍ.

Přísudek

- Základní větný člen.
- Zkratka: PŘ
- Ptáme se: Co dělá podmět?
- Věta bez přísudku není věta.
- Rozlišujeme několik druhů:
- Přísudek slovesný (PŘS),
- Přísudek jmenný se sponou (PŘJS),
- Přísudek jmenný beze spony (PŘJ).
- JITKA SE STALA ABSOLUTNÍ VÍTĚZKOU.
- UČILA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE.
- PES HOP DO POSTELE.

PŘEDMĚT

- Rozvíjející větný člen.
- Závisí na slovese nebo na slovesném přídavném jméně.
- Ptáme se na něj všemi pádovými otázkami kromě 1. a 5. pádu.
- Zkratka – PT.

VČERA VEČER JSEM SE DÍVAL NA FILM.(PT 4.PÁD)

ZÁSADNĚ NECHODÍ NIKAM BEZ NALÍČENÍ.(PT 2.PÁD)

PŘEKVAPIL MĚ NEČEKANÝM VYZNÁNÍM.(PT 7.PÁD)

PŘÍVLASTEK

- Rozvíjející větný člen.
- Rozvíjí obvykle podstatné jméno, někdy také přídavné jméno, zájmeno či číslovku.
- Přívlastkem bývá nejčastěji přídavné jméno, zájmeno, číslovka.
- Ptáme se na něj: Jaký, který, čí?
- Zkratka: PK
- Určujeme – přívlastek shodný (PKS) a přívlastek neshodný (PKN)
- VŠECHNY DĚTI MAJÍ DNES SVÁTEK.
- MŮJ PES ALÍK JE VELMI MAZANÝ.
- KOUPILA JSEM SI NOVÝ SVETR.

Příslovečné určení

- Rozvíjející větný člen.
- Obvykle rozvíjí sloveso nebo přídavné jméno nebo příslovce – uvádí nějakou okolnost.
- Existují různé druhy.

PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ MÍSTA

Zkratka – PUM

Ptáme se – kde, odkud, kudy, kam?

ZÍTRA POJEDU DO PRAHY.

NECHOĎTE V NOCI LESEM.

NEUSTÁLE PŘEŠLAPUJI NA JEDNOM MÍSTĚ.

PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ČASU

Zkratka – PUČ

Ptáme se – kdy, odkdy, dokdy, v kolik, jak často?

DOSTALA JSEM OD NÍ VČERA POHLED.

OBCHOD JE OTEVŘEN OD MINULÉHO TÝDNE.

PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ZPŮSOBU.

Zkratka – PUZ

Ptáme se – jak, jakým způsobem?

VE SVATEBNÍCH ŠATECH VYPADALA NÁDHERNĚ.

PO CELÉM TÝDNU JSEM VELMI UNAVENÁ.

Urči větné členy:

Všechny stromy na zahradě během týdne téměř vykvetly.

PKS + PO + PKN + PUČ + PUZ + PŘS

Mladá dívka včera zemřela v nemocnici na následky poranění hlavy.

PKS + PO + PUČ + PŘS + PUM + PUZ + PKN + PKN

Vytvořte věty podle vzorců.

PKS + PO + PKN + PŘS + PUZ + PUM.

PUM + PUČ + PŘJS.

PKS + PKS + PO + PŘS + PT $_{3.P.}$ + PKS + PT $_{4.P}$

Zdroje

Pokud není uvedeno jinak, autorem textu je Mgr. Barbora Schneiderová

Použitý software: MS Windows XP, Microsoft Office Power Point 2010
Galerie MS Office, www.office.microsoft.com